

ANDRIAN CANDU,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova

Deputații din Parlamentul Republicii Moldova

PAVEL FILIP,
Prim-ministrul Republicii Moldova

SERGHEI RĂILEAN,
Directorul Agenției Servicii Publice

**APEL privind asigurarea desfășurării transparente a achizițiilor publice
de către Agenția Servicii Publice**

15 noiembrie 2017

Reforma sectorului public în Republica Moldova este indisolubil legată de integritatea achizițiilor. Prin semnarea Acordului de Asociere cu UE, RM s-a angajat să respecte și să-și ajusteze normele și practicile sale în materie de achiziții în vederea asigurării unor oferte transparente, în condițiile unui tratament non-discriminatoriu și competitiv. În acest fel, toți actorii implicați în procesul achizițiilor trebuie să se bucure de un tratament identic, iar aplicarea standardelor și regulamentelor prevăzute de legislație nu ar trebui să permită excepții de la regulă, realizând în practică și simulând armonizarea legislației naționale și a practicilor naționale cu Aquis-ul european și principalele sale directive.

Un pas important în această direcție a servit crearea Instituției Publice "Agenția Servicii Publice" în subordinea Guvernului, înființată prin Hotărârea Guvernului RM (nr. 314 din 22.05.2017) în sarcina căreia revine mecanismului ghișeului unic la prestarea serviciilor publice prin crearea unor centre multifuncționale și implementarea reformei de modernizare a serviciilor publice. Deși conceptul inițial de reorganizare a ÎS CRIS Registru, elaborat de către Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor prevedea consolidarea tuturor serviciilor publice sub egida IS CRIS Registru, totuși recomandările experților locali și internaționali au determinat ca serviciile publice să fie consolidate într-o agenție unică – Agenția Servicii Publice.

În acest context, notăm că, la 13 octombrie 2017, în Parlamentul RM a fost înregistrat un proiect de lege care vizează aspectele funcționale ale Agenției Servicii Publice în contextul creării centrelor sale multifuncționale. Proiectul de lege prevede amendarea art. 4 din Legea 131/2015 privind achizițiile publice prin exceptarea de la procedura de achiziție a contractelor încheiate de către Agenție, care ar avea drept obiect procurarea de bunuri, servicii și lucrări, în vederea creării subdiviziunilor acesteia (centre multifuncționale) bazate pe principiul ghișeului unic de prestare a serviciilor publice. Autorii proiectului susțin că această modificare este determinată de faptul că procedura de achiziții publice "este una complexă și de durată, ceea ce poate duce la periclitarea executării sarcinilor menționate mai sus". O asemenea formulă de justificare a unor excepții de la regulă s-a mai repetat și în anumite decizii ale unor autorități cu puteri jurisdicționale, care au trezit numeroase reacții de dezaprobare, iar în cele din urmă – cu abuzuri, corupție și utilizare ineficientă

de mijloace publice constatate de către instituții abilitate cu funcții de control, inclusiv Curtea de Conturi.

Proiectul propus de legislatori este unul păgubos și contravine interesului public pentru că va crea precedente și "pârghii legale" de eludare a principiilor de reglementare a relațiilor privind achizițiile publice. Or, Agenția Servicii Publice este o instituție publică și, prin urmare, are obligația de a se conforma prevederilor Legii 131/2015, inclusiv în ceea ce privește aplicarea principiilor și normelor legate de utilizarea transparentă a banilor publici, de asigurarea transparenței procedurilor de achiziție, precum și tratament egal și nediscriminare față de toți ofertanții și operatorii economici. Mai mult, conform Regulamentului de constituire a Agenției Servicii Publice, una din atribuțiile fundamentale ale Consiliului Agenției este de a aplica decizii privind asigurarea transparenței procedurilor de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor destinate atât acoperirii necesităților, cât și asigurării bazei tehnico-materiale a Agenției.

În acest context, subliniem faptul că, astfel de proceduri de achiziții în interes public, ocolind Legea cu privire la achizițiile publice, deja au avut loc. Astfel, un nou contract de fabricare a blanchetelor de pașapoarte a fost încheiat între IS CRIS Registru cu o companie, în lipsă totală de transparență și ocolind Legea 131/2015, înainte de reorganizarea ÎS CRIS Registru și cu o jumătate de an înainte ca vechiul contract, din 2013, să expire. Astfel, ASP a moștenit un contract, dar și o experiență tristă de fentare a prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice.

Semnatarii acestui apel se adresează Prim-ministrului Republicii Moldova și deputaților Parlamentului Republicii Moldova cu solicitarea de a nu permite asemenea practici nocive de a ocoli prevederile legale la crearea noilor agenții și subdiviziuni, care reies din structura administrației centrale. Prejudiciul de imagine și daunele unei asemenea politici sunt incomensurabil mai mari decât beneficiul căutat de autori. Orice achiziții de bunuri și servicii înafara normelor prevăzute de legislație garantează corupție și suspiciuni de corupție, de care Republica Moldova are, în acest moment, berechet. Proiectul de lege contravine flagrant obligațiilor asumate de RM prin Acordul de Asociere cu UE, care prevede în capitolul 8 "Achiziții publice", art. 268 că, "Părțile recunosc contribuția pe care organizarea unor proceduri de achiziții transparente, nediscriminatorii, competitive și deschise o are la dezvoltarea economică și își stabilesc ca obiectiv o deschidere efectivă, reciprocă și treptată a piețelor lor de achiziții publice." Iar conform art. 271, "toate contactele sunt atribuite prin intermediul unor proceduri transparente și imparțiale care previn practicile de corupție."

Prin urmare, considerăm că argumentele invocate nu justifică promovarea proiectului și ne exprimăm îngrijorarea că un astfel de proiect va genera netransparență, corupție și abuzuri în utilizarea banilor publici.

În contextul celor expuse mai sus, semnatarii prezentului Apel solicită Parlamentului Republicii Moldova, precum și autorilor de astfel de inițiative, să:

- retragă proiectul de lege;
- să evite practicile de exceptare de la normele și legislația în vigoare, care presupun riscuri sporite de corupție;

Centrului Național Anticorupție să:

- se expună public asupra riscurilor de corupție pe care le implică proiectul de lege;

Agenției Servicii Publice să:

- asigure respectarea prevederilor Legii 131/2015 privind achizițiile publice la procurarea de bunuri, servicii și lucrări în scopul subdiviziunilor acesteia – centre multifuncționale;
- desfășoare achizițiile de bunuri, servicii și lucrări urmând principiile de utilizare transparentă a banilor publici, de transparență a procedurilor de achiziție și tratament egal și nediscriminare în privința tuturor ofertanților și operatorilor economici.
- să coopereze cu instituțiile de reglementare în domeniul achizițiilor publice și societatea civilă pentru a preveni cazuri de abuzuri și infracțiuni ce erodează masiv eficiența și eficacitatea actului guvernării în Republica Moldova.

Semnatari:

Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS "Viitorul");

Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER);

Transparency International – Moldova;

AO "ADR Habitat";

ONG "Terra-1530";

Expert-Grup;

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM);

Centrul de Politici și Reforme;

AO "Asociația pentru Drepturile Omului – Lex XXI";

Asociația Promo-LEX;

Serghei Merjan, expert achiziții publice;

Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE);

Centrul de Investigații Jurnalistice;

Asociația pentru Democrație Participativă (ADEPT);

AO Comunitatea "WatchDog.MD".